

Най-голямата и абсолютно неразрешима
загадка в кариерата на Дейв Гърни.

KIRKUS REVIEW

ЖИТ
ТРИПЪР

ДЖОН ВЕРДЪН

С В Е Т О В Е Н   Б Е С Т С Е Л Ъ Р

НЕ ЗАСПИВАЙ

СН®
СОФТПРЕС

1.

Поведението на бодливото свинче изглеждаше нелогично.

Имаше нещо дълбоко смущаващо в безцелното му движение – смущаващо поне за Дейв Гърни.

В тази мразовита декемврийска утрин той седеше при големия прозорец на хола и зяпаше редицата голи дървета в северния край на старото пасище. Вниманието му беше съсредоточено върху едно конкретно дърво. Едно необичайно дебело бодливо свинче сновеше напред-назад върху един от долните клони – бавно, без да спира, привидно безцелно.

– Кои ще вземеш? – попита Мадлин, застанала на входа на хола.

В едната си ръка държеше чифт снегоходки традиционна изработка, от сурова кожа и дърво, а в другата – съвременен модел от метал и пластмаса. Късата ѝ тъмна коса имаше онзи хаотичен вид, който придобиваше, когато тя решише да тършува в ниското таванско помещение или в килера.

– По-късно ще реша.

Планираха неколкодневна екскурзия в една планинска хижа в Грийн Маунтинс, щата Вермонт, където мислеха да правят преходи със снегоходки и ски. В Кетскилс, където живееха, тази година още не беше навалил сняг, а Мадлин обожаваше зимните спортове.

Тя кимна към прозореца.

– Още ли зяпаш нашия малък гостенин?

На Дейв му хрумнаха няколко възможни отговора. Реши да не споделя приликата, която намираще между бодливото свинче и един флегматичен, полуизкуфял гангстер, когото бе познавал в Ню Йорк. Три години след пенсионирането му от полицията двамата с Мадлин бяха достигнали един вид негласно споразумение. Въпреки че вече не разследваше убийства, както бе правил в продължение на повече от двайсет години, той нямаше намерение да се превърне в караш колело и какъвто любител на природата, какъвто жена му би искала да има за съпруг. Всеки от двамата направи някакви отстъпки. От негова страна, той се съгласи да престане да споделя асоциациите, които сегашните му изживявания в планините на щата Ню Йорк му навяваха с минали криминални разследвания. От нейна, тя прие да се откаже от опитите да го превърне в нещо, което той не е. Всичко това, разбира се, водеше от време на време до такива неловки мълчания.

Дейв отново погледна през прозореца.

– Опитвам се да разбера какво прави.

Мадлин остави снегоходките до стената, дойде при него и се загледа за няколко секунди в бодливия гризач, шуращ се върху клона.

– Може би прави някакво нормално нещо за бодливо свинче – предположи. – Същото, което правеше вчера. Какъв е проблемът?

– В това, което прави, няма никаква логика.

– Може би за него има логика.

– Освен ако не е лудо. Или се преструва на лудо, а това е малко вероятно. Гледай само. Много бавно отива до края на клона. После, много колебливо, се обръща. И се връща по пътя, по който е дошло. Само хаби енергия... За какво?

– Всяко нещо ли трябва да има обяснение?

– Всяко нещо в крайна сметка има обяснение. И в този случай бих искал това обяснение да е нещо различно от бяс.

– Бяс? Защо мислиш така?

- Бесът причинява смущения в поведението.
- Сигурен ли си, че бодливите свинчета боледуват от бяс?
- Да. Проверих. Ще сложа няколко камери за следене на дивеч, за да разбере къде отива и какво прави, когато не се шура върху онзи клон.

Тя направи гримаса – дали смутена, дали скептична, Дейв не можа да определи.

– Камери за следене на дивеч – обясни. – Външни камери за наблюдение. С датчици за движение.

– Камери за наблюдение? Бога ми, Дейвид, най-вероятно животинчето просто си живее обичайния живот на бодливо свинче. А ти го третираш, сякаш... извършва престъпление. – Тя замълча за миг. – Чакай, откъде ще вземеш такива камери?

– От Джак Хардуик. Той има купища.

Дейв реши да не ѝ напомня, че камерите бяха останали от един негов неосъществен план с Хардуик, който бяха замислили във връзка с едно скорошно убийство – случая „Питър Пан“. Но съдейки по мрачното ѝ изражение, нямаше нужда да ѝ припомня. В опит да извади разговора от пропастта на мрачните спомени той добави:

– Щом видя как се държи животното, когато е на земята, ще получа по-добра представа какво се случва.

– Не мислиш ли, че малко пресилваш нещата?

– Освен ако проклетата причина не е бяс.

Тя го изгледа с един от онези продължителни погледи, които Дейв никога не знаеше как да разтълкува, и заяви:

– Заминаваме за Вермонт вдругиден.

– И какво?

– Кога мислиш да направиш това нещо с камерите?

– Колкото може по-скоро. Веднага щом ги взема от Хардуик. Дори ще му се обадя още сега.

Непроницаемият поглед се смени със загрижено изражение.

– А кога ще си събираш багажа?

– За бога, заминаваме само за три дни.

– Четири.

– Каква е разликата?

Когато Дейв излизаше от хола, за да вземе телефона, Мадлин извика след него:

– Не ти ли хрумна, че бодливото свинче може да е съвсем безобидно и че причината да снове напред-назад върху клона изобщо не ти влиза в работата?

2.

Половин час по-късно утринното слънце се беше издигнало доста високо над източния хребет. Лъчите му преминаваха косо през кристалчетата скреж в сухия, мразовит въздух и ги караха да блестят като микроскопични искри.

Равнодушен към това явление, Гърни стоеше до френските прозорци на къта за хранене в кухнята. Гледаше към долната ливада и червената плевня – мястото, където тесният селски път стигаше до двайсетдекаровото им имение (бивша планинска ферма, но изоставена след краха на млечната промишленост в тази част на щата).

Когато се пенсионираха и решиха да напуснат големия град, двамата с Мадлин се преместиха в тази пасторална част на планините Кетскил, защото красивите гледки тук спираха дъха въпреки икономическата депресия. Ентусиазмът на Мадлин бе очевиден от самото начало. Енергична и влюбена в природата, съпругата му се чувстваше като у дома си далеч от цивилизацията и това личеше по неподправената ѝ радост от самото пребиваване на открито – независимо дали кара кану, бере боровинки или просто се разхожда по стари горски пътеки. Нагаждането към новата ѝ среда за нея бе лесен и безгрижен процес.

Близо три години по-късно Дейв все още се опитваше да се адаптира.

Но не този проблемен понякога въпрос го тревожеше в момента. Дейв размишляваше върху обезпокоителния разговор, който бе провел с Джек Хардуик.

Когато се обади, Джек звучеше доста любезно, без обичайните заядливи шеги. Тонът му беше толкова добронамерен, че Гърни очакваше тази пародия на сърдечност всеки момент да бъде прекъсната от някоя цинична забележка. Това обаче не стана. Хардуик веднага се съгласи да му даде две от камерите за наблюдение – и не само да му даде, а лично да му ги докара. И не само да ги докара, а да го направи незабавно.

Докато Гърни размишляваше върху тази неочаквана готовност на стария си познат да му услужи, от горния етаж слезе Мадлин. Носеше два сака – син и зелен. Остави ги на пода пред него.

– Някакво предпочитание?

Той ги погледна и поклати глава.

– Който ми дадеш.

– Какво е станало?

Той ѝ каза за телефонния разговор.

Мадлин присви очи.

– Предложил е да дойде... тук? Веднага?

– Да.

– За какво толкова се е разбързал?

– Основателен въпрос. Предполагам, че ще узнаем, когато се появи.

Като по сигнал някъде от пътя под плевнята се чу гърленият рев на мощен двигател. След трийсет секунди класическата спортна кола на Хардуик, червен понтиак Джи Ти О, модел 1970 година, излезе на заснежената алея, пресичаща буренясалата поляна.

– С него има някой – отбеляза Мадлин.

Гърни не обичаше изненадите. Излезе в антрето, отвори страничната врата и изчака гостенинът да паркира ъглестият понтиак до неговото прашно, невзрачно субару „Аутбак“.

Хардуик слезе първи, с характерната си усмивчица, изразяваща повече решителност, отколкото добронамереност. Същото настроение личеше в леденосините му очи и агресивно безцветните му дрехи: черни дънки, черен пуловер, черно яке.